

Óvodapedagógus alapképzési szak
A záróvizsga (szóbeli vizsga) tétellei
2023/2024

1. Az intézményes kisgyermeknevelés magyarországi tendenciái (vázlatos történeti áttekintés). A magyar óvodapedagógia kiemelkedő egyéniségei.
2. Az óvoda a közoktatásban. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja. A kompetenciaalapú szemléletmód helye, szerepe az óvodai nevelés elméletében és gyakorlatában
3. A család és az óvoda. A családi nevelés jellemzői (a család szerkezete, funkciói; funkciózavarai; a szocializációban betöltött szerepe). A család és az óvoda kapcsolata: a családsegítés és az együttműködés lehetőségei és formái. A gyermekközösségek hatása a gyermeki személyiség alakulására
4. Az óvodapedagógus személyisége, a pedagógusszerep tartalma, normái, változásai. (Kooperációtól az intervencióig). A pedagógus-hivatás és az élethosszig tartó tanulás értelmezése
5. A játék fejlődésének pszichológiai és pedagógiai interpretációi, a gyermekmegismerés lehetőségei a játékban. A szabad játék, a fejlesztő játék és a játékoság különbségei. A népi játékok tanítása, a játékok kiválasztása és a játékfűzések. A játék szerepe a kognitív, a morális, a személyes és a szociális kompetenciák alakításában
6. A differenciálás az óvodában: az egyéni fejlődést toleráló és támogató módszerektől a sajátos nevelési szükségletekig. Az inklúzió az óvodában: módszerek és lehetőségek, együttműködés a családdal, a fejlődést segítő szakemberrel (pszichológus, gyógypedagógus, logopédus stb.).
7. Interkulturális nevelés az óvodában. A kultúrák közötti kommunikáció feltételei, a befogadó, elfogadó attitűd. Konfliktuskezelési technikák
8. Átmenetek: család – bölcsőde – óvoda – iskola: a kommunikáció, a kooperáció hatékony formái a nevelési folyamat következetessége, töretlensége érdekében. Az iskolakezdés pszichológiai, pedagógiai kérdései, törvényi háttere
9. Egészségnevelés és egészségfejlesztés: a gyerek testi, lelki és szociális szükségletei. Az óvodai mentálhigiéné. Az egészséges életmódra nevelés tartalma és feladatai, a helyes szokásrendszer kialakítása. A testi képességek rendszere, a mozgáskészségek alakulásának folyamata és a mozgás fejlődése
10. Érzelem, esztétikum, erkölcs. Érzelmek és gondolkodás: elaboráció és indulatredukció játékban, rajzban, mesében. A befogadáshoz, az alkotáshoz, a kreativitáshoz szükséges kompetenciák fejlődése és a fejlesztés lehetőségei a komplex művészeti neveléssel (zene, vizualitás, irodalom, drámajáték, báb)

11. A vizuális nevelés mint komplex személyiségfejlesztés: szerepe és jelentősége az óvodáskorú gyermek megismerésében és képességeinek fejlesztésében. Az óvodáskorú gyermek vizualitásának fejlődése, fejlesztése, a gyermekrajz mint kommunikáció

12. A vizuális nevelés szerepe az esztétikai értékek közvetítésében, a vizuális nevelés kapcsolata más tevékenységi területekkel. Az óvodában alkalmazható művészeti- és kézműves technikák metodikai eljárásai a kisgyermek teljes személyiségének élményadó tevékenységközpontú fejlesztésére. A differenciált képességfejlesztés, az esélyegyenlőség biztosítása, a tehetséggondozás lehetőségei a vizuális nevelésben

13. Az ének-zenei nevelés mint komplex személyiségfejlesztés. A zenei anyanyelv fogalma, kialakításának, fejlesztésének lehetőségei az óvodában. A mondóka, a gyermekdal, a népdal, a népi gyermekjátékok identitásformáló, közösség-alakító szerepe, esztétikai értéke, zenei sajátosságai. Az ének-zenei nevelés, a zeneihagyomány-őrzés és mozgásfejlesztés kapcsolata az óvodában: a gyermek-néptánc

14. A zenei képességek differenciált fejlesztésének feltételei, területei, módjai. A zenei nevelés kapcsolata más tevékenységi formákkal. A népi játékok csoportosítása, rendszerezése. Az óvodai zenei nevelés fő irányelvei napjainkban

15. Az anyanyelvi nevelés jelentősége, szerepe az óvodában. A nyelvi szocializáció kérdései: beszédfejlődés, beszédzavarok. A literáció (az írás-olvasás képességének) előkészítése az óvodában

16. Az irodalmi nevelés mint komplex személyiségfejlesztés. Irodalmi műfajok az óvodában: a meseválasztás dilemmái, a mese- és verskedvelés motívumai. A magyar gyermekvers tradíciói és a kortárs gyerekversek költészet

17. Napjaink környezeti nevelésének jellemzői, a fenntarthatóságra nevelés. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának elemzése a környezeti nevelés szempontjából. Az óvodai környezeti nevelés kapcsolata az óvodai élet tevékenységformáival.

18. Az óvodai környezeti nevelés módszerei, eszközei, szervezeti kerete, formái, szervezési módjai. A fejlesztés típusai, tartalma. Az óvodai környezeti nevelés helyszínei. Az ünnepek. Felkészülés az óvodai környezeti nevelő munkára.

19. Az ember környezetével és annak matematikai vonatkozásaival való ismerkedés. Az óvodáskorú gyermek tér-, síkbeli- és mennyiségsszemléletének fejlődési jellemzői.

20. A spontán és szervezett tapasztalatok szerepe a sorrendészlés, a tájékozódás kialakulásában és a megismerési és gondolkodási funkciók fejlődésében. Az óvodapedagógus tanulást segítő módszerei, eszközei.